

**SENAT
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
VIII KADENCJA**

Warszawa, dnia 18 marca 2015 r.

Druk nr 855

**Pan
Bogdan BORUSEWICZ
MARSZAŁEK SENATU
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ**

Na podstawie art. 76 ust. 1 Regulaminu Senatu, my niżej podpisani senatorowie wnosimy o podjęcie postępowania w sprawie inicjatywy ustawodawczej dotyczącej projektu ustawy

**o zmianie ustawy o samorządzie powiatowym oraz ustawy –
Kodeks wyborczy.**

Do reprezentowania nas w dalszych pracach nad tym projektem ustawy upoważniamy senatora Jana Michalskiego.

W załączeniu przekazujemy projekt ustawy wraz z uzasadnieniem.

(-) Mieczysław Augustyn	(-) Norbert Obrycki
(-) Maciej Grubski	(-) Józef Pinior
(-) Stanisław Iwan	(-) Sławomir Preiss
(-) Andrzej Kobiak	(-) Jadwiga Rotnicka
(-) Ryszard Knosala	(-) Janusz Sepioł
(-) Zbigniew Meres	(-) Aleksander Świeykowski
(-) Jan Michalski	(-) Piotr Zientarski

U S T A W A

z dnia

o zmianie ustawy o samorządzie powiatowym oraz ustawy – Kodeks wyborczy

Art. 1. W ustawie z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2013 r. poz. 595 i 645 oraz z 2014 r. poz. 379 i 1072) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 3 w ust. 5 w pkt 3 kropkę na końcu zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 4 w brzmieniu:
„4) nadaniem statusu miasta na prawach powiatu miastu, które z dniem 31 grudnia 1998 r. przestało być siedzibą wojewody i wobec którego, na wniosek rady miejskiej, odstąpiono od nadania praw powiatu.”;
- 2) w art. 91 dotychczasową treść oznacza się jako ust. 1 i dodaje się ust. 2 w brzmieniu:
„2. Prawa powiatu przysługują także miastu, które z dniem 31 grudnia 1998 r. przestało być siedzibą wojewody i wobec którego, na wniosek rady miejskiej, odstąpiono od nadania praw powiatu, jeżeli nadano mu status miasta na prawach powiatu na podstawie przepisów rozdziału 1.”.

Art. 2. W ustawie z dnia 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy (Dz. U. Nr 21, poz. 112, z późn. zm.¹⁾) w art. 390:

- 1) w § 1 pkt 1 otrzymuje brzmienie:
„1) jeżeli z jednostki samorządu terytorialnego zostaje wyłączony obszar stanowiący część okręgu wyborczego, okręg lub więcej okręgów wyborczych dla wyborów danej rady w celu włączenia tego obszaru do tworzonej nowej jednostki, przywrócenia statusu miasta na prawach powiatu miastu, które w trybie art. 3 ust. 4 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2013 r. poz. 595 i 645 oraz z 2014 r. poz. 379 i 1072) zostało połączone z powiatem mającym siedzibę władz w tym mieście, albo nadania statusu miasta na prawach powiatu, o którym mowa w art. 3 w ust. 5 pkt 4 tej ustawy, to mandat radnego stale zamieszkałego lub wybranego na tym obszarze wygasa z mocy prawa;”;
- 2) § 2 otrzymuje brzmienie:

¹⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2011 r. Nr 26, poz. 134, Nr 94, poz. 550, Nr 102, poz. 588, Nr 134, poz. 777, Nr 147, poz. 881, Nr 149, poz. 889, Nr 171, poz. 1016 i Nr 217, poz. 1281, z 2012 r. poz. 849, 951 i 1529 oraz z 2014 r. poz. 179, 180 i 1072.

„§ 2. Zmiany w podziale terytorialnym skutkujące wygaśnięciem praw powiatu posiadanych dotychczas przez miasto, przywróceniem statusu miasta na prawach powiatu miastu, które w trybie art. 3 ust. 4 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym zostało połączone z powiatem mającym siedzibę władz w tym mieście, albo nadaniem statusu miasta na prawach powiatu, o którym mowa w art. 3 w ust. 5 pkt 4 tej ustawy, nie powodują rozwiązania rady tego miasta.”.

Art. 3. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

UZASADNIENIE

Projekt ustawy – w celu realizacji postulatów samorządów – umożliwia nadanie statusu miasta na prawach powiatu miastu, które z dniem 31 grudnia 1998 r. przestało być siedzibą wojewody i wobec którego, na wniosek rady miejskiej, odstąpiono wówczas od nadania praw powiatu.

Jednocześnie projekt doprecyzowuje art. 390 Kodeksu wyborczego, wskazując jednoznacznie, że jeżeli z powiatu ziemskiego zostaje wyłączony obszar stanowiący część okręgu wyborczego, okręg lub więcej okręgów wyborczych dla wyborów danej rady w celu przywrócenia albo nadania statusu miasta na prawach powiatu, to mandat radnego stale zamieszkałego lub wybranego na tym obszarze wygasa z mocy prawa. Projekt pozostawia niezmienną zasadę, w myśl której jeżeli w wyniku takich zmian skład rady powiatu zmniejszy się poniżej $\frac{3}{5}$ ustawowej liczby radnych, rada ulega rozwiązaniu z mocy prawa.

Zmiany w podziale terytorialnym skutkujące przywróceniem statusu miasta na prawach powiatu albo nadaniem statusu miasta na prawach powiatu, nie spowodują natomiast rozwiązania rady tego miasta.

Obowiązujące przepisy ustawy o samorządzie powiatowym nie stwarzają możliwości odwrócenia skutku prawnego dokonanej już czynności prawnej w postaci złożenia wniosku przez radę miasta, które było siedzibą wojewody, o odstąpienie nadania statusu miasta na prawach powiatu. W szczególności podstaw do takich działań nie stwarzają przepisy dotyczące dokonywania zmian w podziale terytorialnym państwa na powiaty (tj. przepisy dotyczące tworzenia, łączenia, znoszenia i zmiany granic powiatów).

Projekt dotyczy 3 miast: Ciechanowa, Piły i Sieradza, które w trakcie wprowadzania 1 stycznia 1999 r. trójstopniowego podziału terytorialnego państwa zrezygnowały ze statusu miast na prawach powiatu.

Jedynym miastem w Polsce, któremu udało się odzyskać status miasta na prawach powiatu, jest obecnie Wałbrzych. Jest to jednak przypadek odmienny od wyżej wskazanych i wyjątkowy. Wałbrzych uzyskał bowiem status miasta na prawach powiatu zgodnie z reformą samorządową jako była stolica województwa (nie zrezygnował z tego statusu jak wskazane miasta). W 2002 r. status ten jednak utracił. W 2009 r. znowelizowano ustawę o samorządzie powiatowym, stwarzając możliwości prawne do odzyskania przez Wałbrzych

statusu miasta na prawach powiatu. Dodano wówczas w art. 3 w ust. 5 pkt 3, zgodnie z którym *„Przez dzielenie powiatów należy również rozumieć wyłączenie jednej lub więcej gmin z terytorium powiatu z jednoczesnym przywróceniem statusu miasta na prawach powiatu miastu, które w trybie ust. 4 zostało połączone z powiatem mającym siedzibę władz w tym mieście”*.

Wprowadzonego nowelizacją z 2009 r. art. 3 ust. 5 pkt 3 nie można jednak zastosować do uzyskania statusu miasta na prawach powiatu przez Ciechanów, Piłę czy Sieradz. Miasto Wałbrzych było bowiem jedynym miastem, które utraciło status miasta na prawach powiatu w związku z trybem połączenia powiatu grodzkiego i ziemskiego zgodnie z art. 3 ust. 4 ustawy o samorządzie powiatowym.

Przedmiot projektowanej regulacji nie jest objęty prawem Unii Europejskiej.